

Stan wojenny w Polsce

1981-1983

1. Na czym polega stan wojenny?

Stan wojenny – jeden ze stanów nadzwyczajnych, polegający na przejściu administracji przez wojsko. Stan ten może być wprowadzony przez rząd danego kraju w celu przywrócenia porządku publicznego w wypadku takich zdarzeń jak zamach stanu czy w celu zdławienia opozycji politycznej.

2. Jakie ograniczenia dla obywateli wprowadził stan wojenny?

Wprowadzenie stanu wojennego oznacza możliwość **ograniczania** zagwarantowanych Konstytucją wolności i praw człowieka i **obywatela**, a także zmiany kompetencji organów władzy publicznej.

3. Kiedy wprowadzono stan wojenny w Polsce?

13 grudnia 1981 roku w Polsce wprowadzono stan wojenny. Jednym z powodów jego ogłoszenia była obawa reżimu komunistycznego przed utratą władzy, a także coraz większy wpływ NSZZ „Solidarność” na życie społeczne kraju.

4. Jaka jest różnica między stanem wyjątkowym a stanem wojennym?

Zgodnie z art. 230 Konstytucji, **stan wyjątkowy** wprowadza się w razie zagrożenia konstytucyjnego ustroju państwa, bezpieczeństwa obywateli lub porządku publicznego. O ile więc **stan wojenny** dotyczy raczej zewnętrznych ataków, tutaj mamy do czynienia z wewnątrz krajowymi działaniami zbrojnymi czy cyberprzestępczymi.

5. Przebieg stanu wojennego w Polsce.

13 grudnia 1981 roku w całej Polsce na ekranach telewizorów zamiast zwyczajnego programu telewizyjnego pojawił się generał Wojciech Jaruzelski, ogłaszając wprowadzenie Stanu Wojennego. Była to odpowiedź komunistycznego rządu na powstanie w ostatnich miesiącach NSZZ „Solidarność” i tworzenia się w kraju silnej opozycji antykomunistycznej, która zagrażała niepodzielnej władzy PZPR. Od rana 13 grudnia na ulicach większych miast Polski pojawiły się czołgi i wozy milicyjne. W ciągu kilku pierwszych dni doszło do **serii aresztowań** znanych przywódców „Solidarności”. Zostali oni **internowani**. W niektórych miejscach próbowano zorganizować strajki bądź manifestacje, zostały one jednak brutalnie stłumione przez władze. Szczególnie krwawo zakończyła się pacyfikacja **kopalni „Wujek”**, gdzie na rozkaz generała **Czesława Kiszcza** otworzono ogień do górników. Mniejsze pacyfikacje odbyły się również w innych śląskich kopalniach. Milicja i oddziały ORMO wdarły się na teren Stoczni Gdańskiej 16 grudnia, likwidując opór protestantów i przeprowadzając rozliczne aresztowania. Rozpędzono również manifestację na ulicach miasta. Dzień później złamano opór załogi "Huty Lenina" w Krakowie. Jeszcze nocą z 12 na 13 grudnia milicja zajęła w czasie akcji "Azalia" wszystkie stacje nadawcze radia i telewizji, blokując szansę na jakiegokolwiek działania pracowników wspierających opozycję. Do podobnych scen przemocy i zajmowania kluczowych budynków dochodziło na całym Wybrzeżu. Wprowadzono całkowity zakaz występów i zabaw publicznych, za to pojawiła się godzina policyjna. Również podróżowanie bez pozwolenia stało się niemożliwe. Patrole milicji wylapywały osoby podejrzane o sprzyjanie „Solidarności”, dochodziło do przypadków pobicia. Wszystkie środki masowego przekazu zostały ostro cenzurowane, a rozmowy telefoniczne i przepływ informacji, łącznie z listami – kontrolowane. Stan wojenny doprowadził do praktycznego **zniszczenia „pierwszej Solidarności”**. Nieliczne protesty, przeprowadzane pomiędzy 1981 a 1982 rokiem, były brutalnie rozbijane. Do połowy lat 80. ocalałe grupy działaczy działały praktycznie bez kontaktów między sobą. System władzy został zamrożony na kolejne kilka lat. Wprowadzenie Stanu Wojennego spotkało się jednak z reperkusjami politycznymi, gdy na hasło prezydenta USA Ronalda Reagana wprowadzono szerokie sankcje gospodarcze przeciwko PRL. Zrujnowało to dodatkowo gospodarkę i doprowadziło do ostatniego, najbardziej ubogiego etapu PRL-u. Stan Wojenny został zawieszony **31.12.1981 r.** i ostatecznie uchylony **22.07.1983 roku**.

6. Wojciech Jaruzelski.

Wojciech Witold Jaruzelski – polski polityk komunistyczny i dowódca wojskowy, generał armii ludowego Wojska Polskiego. Prezes Rady Ministrów, przewodniczący Rady Państwa, pierwszy i ostatni prezydent Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i pierwszy prezydent III Rzeczypospolitej Polskiej.

Data i miejsce urodzenia: 6 lipca 1923, **Kurów**

Data i miejsce śmierci: 25 maja 2014, **Warszawa**

Żona: **Barbara Jaruzelska** (od 1960 do 2014)

Data i miejsce pochówku: 30 maja 2014, **Cmentarz Wojskowy, Warszawa**

Wnuk: **Gustaw Jaruzelski-Fedyniak**

Dzieci: **Monika Jaruzelska**

Kadencja prezydenta: 31 grudnia 1989 – 22 grudnia 1990

7. Przemówienie Wojciecha Jaruzelskiego.

link poniżej:

(trzeba skopiować)

<https://youtu.be/7MHPrdAbse0>

8. Film o stanie wojennym.

link poniżej:

(trzeba skopiować)

<https://youtu.be/P6sAGMVu04I>

DZIĘKUJĘ ZA
OBEJRZENIE MOJEJ
PREZENTACJI

